

Zásady pre tvorbu všeobecne záväzných nariadení mesta

Podľa § 4 ods. 3 Všeobecne záväzného nariadenia mesta Malacky sa spracovateľ návrhu všeobecne záväzného nariadenia mesta Malacky (ďalej len „návrh“) riadi týmito Zásadami pre tvorbu všeobecne záväzných nariadení mesta.

Na tieto zásady pre tvorbu všeobecne záväzných nariadení mesta sa primerane prihliada aj pri spracovávaní návrhu Štatútu mesta Malacky, rokovacieho poriadku obecného zastupiteľstva a zásad odmeňovania poslancov.

Zásada kompetencie

Všeobecne záväzné nariadenia mesta Malacky (ďalej len „nariadenie“) sú vydávané podľa § 6 zákona. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov:

- a/ na plnenie úloh územnej samosprávy mesta,
- b/ vo veciach, v ktorých obec plní úlohy štátnej správy.

Vo veciach, v ktorých mesto plní úlohy štátnej správy, môže vydať nariadenie len na základe splnomocnenia zákona a v jeho medziach.

Mesto nemôže vydávať nariadenia na riešenie spoločenských vzťahov, ktoré nepatria do pôsobnosti mesta, či už preto, že tieto spadajú do vyhradenej pôsobnosti štátnej správy alebo preto, že ich úprava je vyhradená iným druhom všeobecne záväzných právnych predpisov (napríklad niektoré základné práva a slobody občanov možno v zmysle Ústavy SR obmedziť len zákonom a pod.).

Zásada objektivizácie a prehľadnosti

Nové nariadenie sa prijíma len na úpravu vzťahov, ktoré nie sú upravené už v iných všeobecne záväzných právnych predpisoch alebo nariadeniach mesta. Ak zákon splnomocňuje obce, aby si určité vzťahy upravili sami vo forme nariadenia, toto nariadenie nemá splnomocňujúci zákon kopírovať ale ho má rozvíjať a upravovať to, čo je pre mesto potrebné špecificky upraviť.

Pred začatím tvorby nového nariadenia je potrebné prehodnotiť jestvujúce platné nariadenia, či sa niektoré neupravuje rovnaký okruh spoločenských vzťahov. Z hľadiska prehľadnosti a ucelenosti je potrebné, aby spoločný okruh problémov bol upravený komplexne jedným predpisom. Ak je možné dosiahnuť účel zamýšľanej úpravy zmenami a doplnkami, prípadne rozšírením platného nariadenia, je vždy potrebné dať prednosť takémuto postupu.

Zásada jednoty právneho systému a jeho súladu

Nariadenia mesta sú súčasťou sústavy právnych noriem nášho štátu. Jednou zo základných zásad nášho právneho systému je zásada súladu právneho systému a neodporovateľnosti právneho predpisu nižšej právnej sily zákonom a všeobecne záväzným právnym predpisom vyššej právnej sily, ale aj právnym normám rovnakej sily navzájom.

Zásada zrozumiteľnosti

Táto zásada vyjadruje základné požiadavky, ktorými sa riadi tvorba právnych predpisov. Nariadenie má byť terminologicky jasné, stručné, vecne formulované a nemá obsahovať ustanovenia, ktoré nemajú normatívny charakter. Právna norma má mať jasnú vnútornú štruktúru - vymedzenie upravovanej problematiky, účel úpravy, pôsobnosť, jednoznačné vymedzenie práv a povinností všetkých subjektov zúčastňujúcich sa na regulovaných vzťahoch, sankcie za porušenie povinností, musí obsahovať ustanovenie o účinnosti, najmä ak má nadobudnúť účinnosť v iný než 15. deň po vyvesení. Pri jej tvorbe je potrebné používať zaužívané právne výrazy a formulácie, ktoré sú jednoznačné a nepripúšťajú rôzny výklad.

Zásada plnej informovanosti o skutočnostiach, ktoré sú rozhodujúce pre obsah nariadenia

Nariadenie môže byť navrhnuté len po komplexnom poznaní všetkých skutočností, ktoré sú rozhodujúce pre jeho obsah. Sú to ekonomické podmienky, spoločenské podmienky, skúsenosti z praxe v danej oblasti a súvisiacich oblastiach a predovšetkým jestvujúca právna úprava konkrétnych vzťahov ale aj celého legislatívneho rámca. Predkladateľ materiálu je povinný spracovať nariadenie až po poznaní, dôkladnom prehodnotení a zohľadnení všetkých týchto skutočností.

Zásada plánovanej tvorby nariadení

Plánovanie tvorby nariadení vytvára podmienky pre vypracovanie kvalitných nariadení, čo je možné len pri poskytnutí dostatočného časového priestoru. Je potrebné mať na zreteli, že tvorba nariadenia je zložitý proces, na ktorom sa zúčastňujú viaceré zložky a prechádza mnohými etapami, v rámci ktorých je potrebné vykonať množstvo čiastkových úkonov.

1. etapa - spracovanie návrhu, pripomienkové konanie, legislatívno-technická úprava, spracovanie konečného znenia pre rokovanie v mestskom zastupiteľstve,
2. etapa - prejednávanie v komisiách mestského zastupiteľstva, prejednávanie v rade predsedov komisií, zapracovávanie pripomienok komisií a rady predsedov komisií, prejednávanie v zastupiteľstve,
3. etapa - spracovanie uznesenia mestského zastupiteľstva a jeho podpísanie primátorom, zapracovanie pripomienok podľa uznesenia, podpísanie konečného znenia nariadenia primátorom, jeho vyhlásenie, nadobudnutie účinnosti a rozoslanie.

Tieto skutočnosti je potrebné mať na zreteli a poskytnúť dostatok času najmä tým zložkám, ktoré sa priamo zúčastňujú na samotnej tvorbe návrhu - spracovateľovi, útvárom podieľajúcim sa na jeho úprave a evidovaní, ale aj orgánom mesta pôsobiacim v 2. etape na dôkladné oboznámenie sa s predkladaným návrhom.

Zásada otvorenosti a zainteresovanosti pri prejednávaní nariadenia

Spracovateľom predložený návrh je prvotným návrhom. Ak má splňať všetky požiadavky kladené na nariadenia z obsahovej formálnej i právnej stránky musia sa k nemu vyjadriť všetci, ktorých sa môže nariadenie dotknúť. Návrh preto musí byť otvorený pre pripomienkovanie a výmenu názorov naň. Výhodou takéhoto postupu je, že konečné znenie návrhu vypracované po zohľadnení pripomienok zainteresovaných je kvalitné a priechodnejšie pri prejednávaní v mestskom zastupiteľstve.

Zásada iniciatívy zdola

Nariadenia mesta, rovnako ako všeobecne záväzné právne predpisy, väčšinou riešia určitú oblasť spoločenských vzťahov alebo problémy, ktoré v nich vznikajú. Podstatu problémov, mechanizmus fungovania určitých vzťahov a vzájomné vzťahy zúčastnených subjektov poznajú v podmienkach mesta odborné útvary, ktorým je určitá oblasť vyhradená. Dôverne poznajú každú stránku im zverenej oblasti, majú poznatky z praxe i o tom, či je platná právna úprava vyhovujúca, resp. aké problémy vyvoláva a čo by pomohlo riešeniu problémov. Preto iniciatíva na vydanie nového nariadenia, prípadne na zmenu alebo doplnenie existujúceho a jeho spracovanie po vecnej a obsahovej stránke musí byť vecou príslušného odborného útvaru, do pôsobnosti ktorého riešenie okruhu upravovaných problémov spadá.

Nariadenia nemôžu byť umelo, byrokraticky vytvárané na legislatívnej úrovni, pretože by boli odtrhnuté od reálneho života a do upravovanej oblasti by mohli vnieť ďalšie problémy.